

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2007-2008

Llengua catalana i literatura

Sèrie 2

Escolliu UNA de les dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions següents.

TRENTA LÍNIES

L'escriptor comença a teclejar amb prevenció. Ha d'escriure un conte curt. Tothom parla, últimament, de les virtuts de la narrativa curta, però ell, si pogués ser sincer, confessaria que detesta els contes en general i els curts en particular. Tot i això, per no perdre passada, s'ha vist obligat a afegir-se a l'onada de falsaris que simulen ser uns apassionats de la brevetat. Per això l'aterreix la lleugeresa amb què els dits se li desplacen per les tecles, de manera que rere una paraula n'apareix una altra i a aquesta n'hi segueix una altra, i una altra, que acaben per configurar una línia, rere la qual se'n configura una altra —i una altra!— sense que aconsegueixi centrar l'assumpte, perquè està avesat a les distàncies llargues: de vegades necessita cent pàgines per començar a intuir de què va el que escriu, i altres vegades ni amb dues-centes no ho aconsegueix. No li ha passat mai pel cap amoïnar-se per l'extensió. Com més extens millor: beneïda sigui cada nova línia, perquè, una rere l'altra, demostren no tan sols la grandària sinó també la grandesa de la seva obra, i per això —encara que, en el fons, una, dues o cinquanta línies no afegixen res a la història que narra— mai de la vida no les expurga. En canvi, per escriure aquest conte gairebé hauria d'agafar la cinta mètrica i posar-se a mesurar-lo. És absurd. És com demanar a un atleta maratonista que corri els cent metres amb dignitat. En un conte, cada nova línia no és una línia més sinó una línia menys, i en aquest cas, concretament, una línia menys fins a la trenta, perquè això és el màxim: «Entre una i trenta línies», li ha dit la veu de vellut que li ha telefonat del suplement dominical del diari i li ha demanat el conte. A desgrat, l'escriptor aixeca els dits de les tecles i compta les línies que du escrites: vint-i-tres. Només n'hi falten set fins a la que serà la trentena. Però, després d'escriure aquesta consideració —i aquesta altra— encara n'hi falten menys: sis. Mare de Déu! És incapaç de pensar res i no teclejar-ho, de manera que cada cosa que pensa se li menja una nova línia i això fa que a la línia vint-i-sis s'adoni que, a només quatre línies del final, no aconsegueix centrar la història, potser perquè de fet —fa temps que ho sospita— no té res a dir i, encara que normalment aconsegueixi dissimular-

ho a base de pàgines i més pàgines, aquest maleït conte curt el posa en evidència, motiu pel qual, quan arriba a la línia vint-i-nou, sospira i, amb una sensació de fracàs no del tot justificada, posa el punt final a la trenta.

Quim MONZÓ. *Mil cretins*. 2007

1. Comprensió

1.1. Resumiu, en sis línies com a màxim, les «trenta línies» d'aquest conte de Quim Monzó.

[1 punt]

1.2. És ben sabut que Quim Monzó ha escrit molts contes curts. Així doncs, quina intenció creieu que ha tingut l'autor en escriure aquest conte? (Procureu que el vostre comentari també sigui breu.)

[1 punt]

1.3. Responen a les qüestions següents, de manera que cap de les respostes no ocupi més de tres línies:

a) Què volen dir els mots *grandària* i *grandesa*, que trobareu subratllats en el text, en el context discursiu en què apareixen?

[0,5 punts]

b) Per què el narrador considera que la «sensació de fracàs» que té l'escriptor en acabar el conte «no [és] del tot justificada»?

[0,5 punts]

1.4. Per a cadascuna de les formes verbals següents, que trobareu subratllades en el text, indiqueu un sinònim que pugui substituir-la adequadament en el context discursiu en què apareix:

detesta *configura* *aconsegueix* *expurga*

[1 punt]

2. Expressió i comentari crític

Desenvolueu, en unes 200 paraules, UN dels temes següents:

[2 punts]

a) Les diferències entre el conte i la novel·la no són, tan sols, qüestió de llargada: exposeu-ne les que considereu més importants.

b) La narrativa de Mercè Rodoreda.

3. Reflexió lingüística sobre el text

3.1. Identifiqueu de quin tipus són les oracions subordinades següents, que trobareu subratllades en el text:

- a) *si pogués ser sincer*
- b) *per no perdre passada*
- c) *sense que aconseguixi centrar l'assumpte*
- d) *perquè està avesat a les distàncies llargues*
- e) *després d'escriure aquesta consideració*
- f) *encara que normalment aconseguixi dissimular-ho a base de pàgines i més pàgines*

[1 punt]

3.2. En el fragment següent, que trobareu subratllat en el text, hi ha constituents (mots o sintagmes) que exerceixen la funció sintàctica de subjecte; altres, la de complement directe, i altres, la de complement indirecte: «*Entre una i trenta línies*», *li ha dit la veu de vellut que li ha telefonat del suplement dominical del diari i li ha demanat el conte.*

Transcriviu íntegrament en el quadern de respostes cadascun dels constituents damunt dits, i indiqueu quina funció sintàctica exerceixen.

[1 punt]

3.3. Anoteu en el quadern de respostes TOTS els mots del text que porten accent diacrític. (No cal que expliqueu per quin motiu en porten; si algun d'aquests mots surt més d'una vegada —amb la mateixa forma i la mateixa categoria gramatical—, no cal que ho feu constar.)

[0,5 punts]

3.4. Pareu atenció al fragment següent, subratllat en el text: *de vegades necessita cent pàgines per començar a intuir de què va el que escriu.*

De les quatre afirmacions següents, només UNA és del tot correcta. Indiqueu quina és:

- a) *de vegades* fa de complement circumstancial, i *cent pàgines* fa de predicatiu.
- b) *necessita* és un verb intransitiu, i *intuir* és un verb transitiu.
- c) *de què* fa de complement de règim verbal, i *que* fa de complement directe.
- d) *començar a intuir* és una perífrasi verbal, i *va* és un verb auxiliar.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

3.5. Descriviu o representeu amb símbols fonètics els sons que corresponen a les lletres en negreta:

teclejar **pogués** extensió absurd incapaç de

[1 punt]

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions següents.

ETAPES DE PICASSO Barcelona, 1895

Barcelona!

Només hi ha dos noms de ciutat, en la vida de Picasso, que puguin ser escrits amb el signe d'admiració: Barcelona i París.

Barcelona significa moltes coses per a Picasso, però estem segurs que ell hi vingué ben disposat, sabent que arribava en una urbs moderna, en procés d'expandiment. Aquest és, potser, el primer punt de contacte, qui sap si el més important: la ciutat creixia i ell creixia.

De la munió d'invents i descobertes que [...] informen el segle xx, uns quants, de capitals, Picasso els coneix a Barcelona.

Aquí, hi sent parlar d'anarquisme i de comunisme, molt més del primer que del segon. No pas com d'una teoria que pot ser duta a la pràctica —cosa que pot haver escoltat abans—, sinó com d'una pràctica que es basa en unes teories, que té els seus adeptes, que agita la vida profunda de la ciutat. Pocs mesos després de la seva arribada, esclata la bomba del carrer de Canvis Nous, que causa nombroses víctimes.

A Llotja, on ha estat inscrit, escolta els seus companys parlar-li de modernisme, de simbolisme, del Greco. S'hi discuteix també sobre l'impressionisme que dos pintors, Rusiñol i Casas, han dut de París i que ha influït en llur pintura, fent-los canviar els marrons pels grisos, provocant, així, el que se'n digué la revolució dels grisos. Altres —sobretot a Sitges— acusaven aquella influència d'una manera més descarada; són els luministes. L'art del cartell —el pòster— té també nombrosos adeptes: Miquel Utrillo, Adrià Gual, Alexandre de Riquer... A Barcelona hi ha una colla de pintors joves, tot just sortits de Llotja, que fan com els impressionistes francesos, surten a pintar a l'aire lliure. Com que molts d'ells treballen per guanyar-se les garrofes, es troben, durant el bon temps, després de la feina i arriben just a lloc —Sant Martí de Provençals— per pintar-hi les postes de sol, on dominen els grocs. Per això els anomenen la colla de Sant Martí o del «safrà».

Un dels invents capitals del segle, l'electricitat, s'expandeix i esdevé tangible en la vida pública i privada durant els anys que Picasso viu a Barcelona. En els diaris d'aleshores trobem notícies constants en aquest sentit. El fet és cabdal. Unes hores de pana elèctrica basten, avui, paralitzant els ascensors i els aparells domèstics, per a fer-nos reviure aquell món paorós, dominat per les ombres i per la negror, anterior a l'electricitat. Els racons, el «quarto fosc», els corredors tenebrosos, han desaparegut gairebé del tot de les nostres cases. Picasso visqué tan intensament aquesta alternança que tota la seva vida d'artista oscil·larà entre la creació diürna i la creació nocturna. [...]

Hi ha un invent que Picasso coneix per primera vegada a la Ciutat Comtal, que és el cinema. Els germans Fernández, fotògrafs, s'apressaren a dur-lo de París, on havia estat presentat pels germans Lumière el 28 de desembre del 1895. Abans de complir-se l'any, el 4 de desembre del 1896, donaven la primera sessió en el que seria el «Cinematógrafo

Napoleón». Picasso ens ha contat que hi anava tot sovint, amb Manuel Pallarès primer, amb els germans Reventós després.

[...] Barcelona esdevé, per a Picasso, no sols el seu lloc de residència, sinó la plataforma des d'on inicia la seva gran aventura. [...] La ciutat creix, però ell també creix...

Josep PALAU I FABRE. *Picasso*. 1981

1. Comprensió

- 1.1. Redacteu un resum, de sis línies com a màxim, en què s'indiqui quins són els moviments artístics, les ideologies polítiques i els invents moderns que, segons Palau i Fabre, Picasso va tenir ocasió de conèixer, de molt jove, a Barcelona.

[1 punt]

- 1.2. En el text trobareu subratllats els mots següents:

informen acusaven basten s'apressaren

Anoteu en el quadern de respostes un sinònim o una expressió sinonímica de cadascun d'aquests mots que pugui substituir-lo adequadament en el context en què apareix.

[1 punt]

- 1.3. En el fragment que s'inicia amb «A Llotja, on ha estat inscrit [...]» i acaba amb «[...] surten a pintar a l'aire lliure» (línies 15-23), l'autor fa ús de la convenció narrativa consistent a emprar formes verbals gramaticalment referides al present en comptes de formes gramaticals de pretèrit referides al passat narrat (per exemple: *ha estat inscrit*, en comptes de *va ser inscrit*; *escolta*, en comptes de *escoltava*). Indiqueu com caldria substituir un bon nombre de les formes verbals restants del fragment (però, atenció: no pas totes) si convinguéssim d'aplicar-hi el mateix criteri de substitució dels dos exemples adduïts.

[1 punt]

- 1.4. En el text trobareu força paraules relacionades amb la llum i el color, incloent-hi els seus contraris.

a) Repreneu en el quadern de respostes TOTS els termes del text que considereu pertanyents al camp semàntic damunt dit.

[0,5 punts]

b) Expliqueu breument a quin motiu o a quina causa atribueix l'autor el fet que Picasso, com a pintor, fos molt sensible al contrast entre la llum i la foscor.

[0,5 punts]

2. Expressió i comentari crític

Desenvolpeu, en unes 200 paraules, UN dels temes següents:

[2 punts]

- a)** El text de Palau i Fabre es pot situar entre la biografia i la història de la cultura. Argumenteu per què.
- b)** Les meves preferències en matèria d'arts plàstiques.

3. Reflexió lingüística sobre el text

- 3.1. Pareu atenció al fragment següent, subratllat en el text: *Barcelona significa moltes coses per a Picasso, però estem segurs que ell hi vingué ben disposat, sabent que arribava en una urbs moderna, en procés d'expandiment.*

Transcriviu en el quadern de respostes TOTES les oracions que figuren en el fragment (podeu fer-ho reescrivint-les íntegrament o bé indicant clarament on comença i on acaba cadascuna, posant punts suspensius entremig) i especifiqueu de quin tipus o classe sintàctica és cadascuna.

[1 punt]

- 3.2. Considereu el fragment següent, subratllat en el text: *Picasso visqué tan intensament aquesta alternança que tota la seva vida d'artista oscil·larà entre la creació diürna i la creació nocturna.*

Identifiqueu i transcriviu íntegrament en el quadern de respostes TOTS els constituents del fragment (mots o sintagmes) que exerceixen la funció sintàctica de subjecte, la de complement directe, la de complement de règim verbal i la de complement de nom.

[1 punt]

- 3.3. Considereu el fragment següent, subratllat en el text: *A Llotja, on ha estat inscrit, escolta els seus companys parlar-li de modernisme.*

De les opcions següents, només UNA és correcta. Indiqueu quina és:

- a) *on* és un pronom relatiu i té la funció de complement de règim verbal.
- b) *ha* és un verb intransitiu i té la funció d'auxiliar.
- c) *inscrit* és un adjectiu i té la funció d'atribut.
- d) *de modernisme* és un sintagma preposicional i té la funció de complement circumstancial.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

- 3.4. Anoteu en el quadern de respostes TOTS els mots del text que porten accent diacrític. (No cal que expliqueu per quin motiu en porten; si algun d'aquests mots surt més d'una vegada, no cal que ho feu constar.)

[0,5 punts]

- 3.5. Descriviu o representeu amb símbols fonètics els sons que corresponen a les lletres en negreta:

Barcelona **s**abent **e**xpandiment **p**otser **m**és important

[1 punt]

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2007-2008

Llengua catalana i literatura

Sèrie 5

Escolliu UNA de les dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions següents.

L'IRREAL

Cridà fort i es despertà. Els núvols tapaven la lluna quan una alenada d'aire fred li glaçà la sang que se li escolava pel llavi encetat. De panxa enlaire, nu i adolorit, el diputat Jordi Solé es palpà la mandíbula i es va meravellar de trobar-la al seu lloc. Tanmateix, dins l'oïda li xiulava un tren de vapor desbocat. Es tapà les orelles amb les mans, va pressionar fort i les retirà: no hi havia manera, el xiulet sonava encara més fort; definitivament, li havien clavat una bona pallissa. L'endemà, davant les càmeres de televisió, no podria amagar els blaus, la qual cosa, traduïda en percentatge electoral, significaria tres o quatre punts menys, pel cap baix. «Per sort els maquilladors cada dia són més excel·lents.» Jordi mirava d'animar-se; qui ho faria, si no? S'incorporà amb penes i treballs. Tremolava i tossia com si hagués de treure els pulmons. Quan feia les primeres passes ensopegà repetidament i girà un parell de vegades sobre el seu eix. Li va costar, però al final es va poder orientar, tot i que caminava com un ninot atrotinat. Si de sensacions negatives n'hi pot haver un feix, Jordi se'l carregava a l'espatlla. Apallissat, demoralitzat, humiliat, deshonrat, perdut, despullat... No era estrany que somiqués, ja que, durant tota la matinada, no feia sinó empitjorar. Per uns moments el temptà la idea d'anar a la comissaria a buscar ajuda però, quan s'adonà que llavors sí que hauria de dir adéu al poder, tan dolç, la refusà. Després de tot, només havia de sortir de l'atzucac on s'havia ficat i trobar un aliat que l'ajudés. El jutge Pellicer l'acolliria de bon grat. Jordi tornava a animar-se, tot aniria com una seda.

—Òndia! Si és el senyor diputat Jordi Solé!

Com diantre l'havia pogut reconèixer, aquell bony antropomòrfic d'ulls brillants de gat, arraulit sota l'aixopluc d'un porxo? Jordi s'aturà en sec, espantat. Tremolava de por més que no pas de fred. Tots els seus esforços per evitar que el descobrissin en tan penosa situació haurien estat en va. El to de veu foteta que l'havia saludat no feia preveure res d'especialment bo.

—Us estranya de veure'm? —repetí la veu amb sorna.

Jordi continuava mut. Cada paraula de l'estrany li provocava un sobresalt més acusat. El tan temut escàndol el tenia garratibat. No sabia si encarar-s'hi d'una vegada per sempre, o fugir.

—Sóc l'Oriol Rodés. Benvingut a l'irreal, senyor Jordi Solé —es presentà el desconegut.

—Ah, el senyor Oriol Rodés! Quina casualitat, oi? —digué Jordi per inèrcia, mentre intentava recordar qui era el tal Oriol i, sobretot, si era amic o enemic—. Com us va? —preguntà per guanyar temps, amb la intenció que la resposta li aportés alguna pista.

—Doncs, ja ho veieu. Des que vosaltres em vau fer fora del Parlament m'ho manejo com puc. I, per desgràcia, no puc fer-ho gaire bé.

Francesc BONET. *Infidels i addictes*. 2001

1. Comprensió

- 1.1. En sis línies com a màxim, caracteritzeu els dos personatges del text i indiqueu quina mena de narrador té.

[1 punt]

- 1.2. Del personatge anomenat Jordi Solé, el narrador es limita a dir-nos com es comporta, quin aspecte visible ofereix i quines paraules fa servir quan dialoga amb l'interlocutor, o encara ens en dóna més informació? Responen raonadament a aquesta qüestió en vuit línies com a màxim. Adduïu, si cal, algun exemple del text.

[1 punt]

- 1.3. Considereu les expressions següents, subratllades en el text:

a) dins l'oïda li xiulava un tren de vapor desbocat

b) Si de sensacions negatives n'hi pot haver un feix, Jordi se'l carregava a l'espatlla

Indiqueu què vol dir cadascuna d'aquestes expressions i comenteu quina mena de figura de discurs posa en joc (no cal que feu servir mots tècnics).

[1 punt]

- 1.4. Considereu els mots següents, subratllats en el text:

encetat atrotinat arraulit garratibat

Anoteu en el quadern de respostes, per a cadascun d'aquests mots, un sinònim que pugui substituir-lo adequadament en el text.

[1 punt]

2. Expressió i comentari crític

Desenvolueu, en unes 200 paraules, UN dels temes següents:

[2 punts]

- a) El text és el fragment d'un capítol d'una novel·la negra. Aprofitant, com a referència, els exemples que ofereix el text, doneu compte d'algunes característiques importants d'aquest gènere de novel·la.
- b) Narreu una situació perillosa, real o fictícia, protagonitzada per vosaltres mateixos o per una persona que conegueu.

3. Reflexió lingüística sobre el text

- 3.1. Considereu el fragment següent, subratllat en el text: *Per uns moments el temptà la idea d'anar a la comissaria a buscar ajuda però, quan s'adonà que llavors sí que hauria de dir adéu al poder, tan dolç, la refusà.*

Transcriviu íntegrament en el quadern de respostes TOTS els constituents explícits (mots, sintagmes o oracions subordinades) que, en alguna oració del fragment, exerceixen la funció sintàctica de subjecte, la de complement directe, la de complement indirecte i la de complement de règim verbal.

[1 punt]

- 3.2. Pareu atenció al fragment següent, subratllat en el text: *Quan feia les primeres passes ensopegà repetidament i girà un parell de vegades sobre el seu eix. Li va costar, però al final es va poder orientar, tot i que caminava com un ninot.*

Transcriviu íntegrament en el quadern de respostes TOTES les oracions coordinades i subordinades (però no les oracions principals) que es troben en el fragment, tot indicant de quin tipus específic són.

[0,5 punts]

- 3.3. Considereu el fragment següent, subratllat en el text: *no hi havia manera, el xiulet sonava encara més fort.*

De les opcions següents, només UNA és correcta. Indiqueu quina és:

- a) *hi* és una partícula adverbial que, com *no*, fa de complement circumstantial.
- b) *manera* és un sintagma nominal que fa de complement del verb *hi havia*.
- c) *encara* és un adverbi temporal que modifica el verb *sonava*.
- d) *encara més fort* és un sintagma adjectival que fa de complement del nom *xiulet*.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

- 3.4. En el text figuren certs eufemismes força expressius en contextos directament o indirectament exclamatiu.

- a) Anoteu en el quadern de respostes TOTS els mots del text que us semblin eufemístics i justifiqueu per què els hi considereu.

[0,5 punts]

- b) Expliqueu quina o quines raons devia tenir l'autor per a introduir l'ús d'aquests mots en el text.

[0,5 punts]

- 3.5. Descriviu o representeu amb símbols fonètics els sons que corresponen a les lletres en negreta:

senyor Rodés casualitat Jordi qui

[1 punt]

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions següents.

8.3.3. CALEMBOUR

Definició

Calembour —terme francès d'origen molt discutit— designa el joc de paraules per antonomàsia: una facècia narrada a la manera dels acudits que només es diferencia d'altres anècdotes perquè la seva presumpta gràcia rau en una distorsió lingüística. El marquèès de Bièvre, considerat el seu creador, en fa una definició abstrusa a finals del segle XVIII: «alteració d'un o més mots mitjançant la qual s'estableixen relacions més o menys llunyanes amb d'altres paraules per formar un joc de mots caracteritzat pel canvi d'ortografia». El ludolingüista nord-americà del segle XX Richard Lederer defineix la versió anglòfona de l'artifici —el *pun*— d'una manera molt més directa: «Truc de combinar dues o més idees en una sola paraula». A l'entrada «Humor and Wit» de la *Britannica Encyclopædia* l'escriptor Arthur Koestler restringeix el *pun* a dues cordes desbaratades de pensament lligades per un nus acústic. Una associació, per tant, basada en raons fonètiques. Pur so. El cert és que, amb independència del procediment emprat, ens trobem davant d'una prova d'enginy sobtat i majorment oral que després es transmetrà pels mateixos canals orals i escrits que propaguen els rumors.

Fruit d'aquesta immediatesa el calembour és el joc de paraules que desperta més complicitat i aversió alhora. Atesa la seva indefinició formal, cada tradició lingüística ha provat d'adjudicar-li un nom, tot i que el gal·licisme *calembour* s'ha consolidat en moltes llengües. De les altres denominacions l'única que ha fet forat és el *pun* anglòfon. Un terme tan comú que ha arribat a generar derivats com (*to be*) *punning* (fent jocs de paraules) o *punster* (l'aficionat a fer-ne). A primers del segle XX l'italià Americo Scarlatti va provar d'imposar, sense cap èxit, el terme *punticcio*, un neologisme que ell feia provenir del mot italià *puntiglio* (cavil·lació, subtileza) aprofitant la coincidència de la primera síl·laba amb el terme anglès. Scarlatti també dóna una llista d'equivalents quan afirma voler equiparar el seu fracassat *punticcio* al *calembour* francès, el *pun* anglès, el *Wortspiel* alemany, l'*equivoco* espanyol, el *trocadilho* portuguès i fins i tot el *szojalek* hongarès! En català el terme francès ha estat el més utilitzat, en coexistència amb *equivoc* o simplement «joc de paraules». Joan Amades i d'altres el transcriuen com *calambur*, però normalment manté la grafia francesa. Abans de la irrupció del gal·licisme els jocs de paraules d'aquesta índole rebien en les llengües romàniques el nom de *conceptes*.

Sigui com sigui, parlar de calembours pràcticament equival a parlar de jocs de paraules en genèric, amb l'única condició que formin part d'una conversa. Molts dels artificis de Verbàlia —especialment l'homofonia [8.3.2], però també el doble sentit, el rebus [9.2.2], el contrapet [5.1.4] o la paronomàsia [9.1.1]— són a l'arrel dels calembours més populars.

1. Comprensió

1.1. Després de caracteritzar genèricament què és un *calembour* en el text que heu llegit, Màrius Serra n'ofereix, al tractat *Verbàlia*, nombrosos exemples. Un d'ells, atribuït al poeta Josep Carner, fa així: «Quin és el sant que ha de beure per força a galet? Doncs Sant Privat de Bas». Expliqueu, en sis línies com a màxim, en quins aspectes aquest *calembour* il·lustra la caracterització genèrica donada per Màrius Serra.

[1 punt]

1.2. Respondeu raonadament, però breument, a les qüestions següents:

a) Què vol dir el mot *antonomàsia*, subratllat en el text?

[0,5 punts]

b) Quina figura o trop es posa en joc en l'expressió següent, subratllada en el text: *dues cordes desbaratades de pensament lligades per un nus acústic*?

[0,5 punts]

1.3. Expliqueu breument què són els fragments del text que

a) van entre cometes.

b) van entre parèntesis.

c) van entre claudàtors.

d) estan escrits en cursiva.

[1 punt]

1.4. Considereu les paraules i l'expressió següents, subratllades en el text:

emprat sobtat ha fet forat fracassat

Anoteu en el quadern de respostes un sinònim o una expressió sinonímica de cadascuna de les paraules i de l'expressió anteriors que es pugui substituir adequadament en el context discursiu en què apareix.

[1 punt]

2. Expressió i comentari crític

Desenvolpeu, en unes 200 paraules, UN dels temes següents:

[2 punts]

a) Característiques dels textos de consulta (manuals, tractats, llibres de text, enciclopèdies, etc.).

b) L'art de jugar amb les paraules: el llenguatge com a font de plaer i de diversió. (Podeu tractar el tema referint-vos a la vostra capacitat personal o a alguna persona que conegueu que hi tingui traça.)

3. Reflexió lingüística sobre el text

3.1. Identifiqueu de quin tipus són les oracions subordinades següents, que trobareu subratllades en el text:

- a) *perquè la seva presumpta gràcia rau en una distorsió lingüística*
- b) *per formar un joc de mots caracteritzat pel canvi d'ortografia*
- c) *(de) combinar dues o més idees en una sola paraula*
- d) *que propaguen els rumors*
- e) *que ha arribat a generar derivats com (to be) punning [...] o punster*
- f) *que formin part d'una conversa*

[1 punt]

3.2. Pareu atenció al fragment següent, subratllat en el text: *Atesa la seva indefinició formal, cada tradició lingüística ha provat d'adjudicar-li un nom, tot i que el gal·licisme calembour s'ha consolidat en moltes llengües.*

Identifiqueu i transcriviu íntegrament en el quadern de respostes TOTS els constituents del fragment (mots, sintagmes o oracions subordinades) que exerceixen la funció sintàctica de subjecte, la de complement directe, la de complement indirecte i la de determinant del nom quantitatiu (o quantificador).

[1 punt]

3.3. Anoteu en el quadern de respostes TOTS els mots del text que porten accent diacrític. (No cal que expliqueu per quin motiu en porten; si algun d'aquests mots surt més d'una vegada, no cal que ho feu constar.)

[0,5 punts]

3.4. Pareu atenció al fragment següent, subratllat en el text: *El marquès de Bièvre, considerat el seu creador, en fa una definició abstrusa.*

De les quatre consideracions següents, només UNA és correcta. Indiqueu quina és:

- a) *el seu creador* fa de predicatiu, i *una definició abstrusa* no fa de predicatiu.
- b) *de Bièvre* fa de complement de nom, i *en* no fa de complement de nom.
- c) *el seu creador* fa de complement directe, i *una definició abstrusa* no fa de complement directe.
- d) *de Bièvre* no fa de complement de nom, i *en* fa de complement de nom.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,15 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

3.5. Descriviu o representeu amb símbols fonètics els sons que corresponen a les lletres en negreta:

origen dels acudits mitjançant llunyanes ludolingüista

[1 punt]

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés